

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. július 16.*

A C-427/07. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2007. szeptember 14-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: D. Recchia, P. Oliver és J.-B. Laignelot, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

Írország (képviseli: D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben, segítői: M. Collins SC és D. McGrath BL, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk (előadó) és C. Toader bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli eljárásra és a 2008. november 27-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. január 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

¹ Keresetével az Európai Közösségek Bírósága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy Írország,

– mivel nem fogadta el az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) módosított, az egyes

köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének, valamint 4. cikke (2)–(4) bekezdésének megfelelően valamennyi azt biztosító intézkedést, hogy a jóváhagyást megelőzően a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló, a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. mellékletének 10 e) osztályába tartozó útépitési projektek engedélyezési és hatásvizsgálati követelmények tárgyát képezzék az irányelv 5–10. cikkének megfelelően, és

- mivel nem fogadta el azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke 1. pontjának, 3–7. pontjának, és 4. cikke 1–6. pontjának, vagy legalábbis az említett rendelkezéseket a Bizottsággal nem közölte,

nem teljesítette a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelvből és a 2003/35 irányelv 6. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

A 2003/35 irányelv

- 2 A 2003/35 irányelv 1. cikke szerint:

„Ezen irányelv célja [a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló] Århusi Egyezmény alapján fennálló kötelezettségek végrehajtásához való hozzájárulás, különösen a következők révén:

- a) a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozására vonatkozóan a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezések által;
- b) a nyilvánosság részvételének javítása által és a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv keretein belül az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó rendelkezésekkel.”

3 A 2003/35 irányelv 6. cikke értelmében:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2005. június 25-től megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.”

A 85/337 irányelv

4 A 85/337 irányelv 1. cikkének a 2003/35 irányelv 3. cikkének 1. pontjával módosított (2) bekezdése szerint:

„[...]

nyilvánosság: egy vagy több természetes vagy jogi személy, valamint a nemzeti jogszabályokkal, illetve gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei, illetve csoportjai;

érintett nyilvánosság: a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban érintett vagy valószínűleg érintett, illetve abban érdekelt nyilvánosság; e meghatározás alkalmazásában a környezetvédelmet előmozdító és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezeteket érdekeltnek kell tekinteni.”

- 5 A 85/337 irányelv 2. cikkének a 2003/35 irányelv 3. cikkének 3. pontjával módosított (1) és (3) bekezdése szerint:

„(1) A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.

[...]

(3) A 7. cikk sérelme nélkül, a tagállamok kivételes esetekben egyes projekteket teljesen vagy részben mentesíthetnek az ebben az irányelvben meghatározott rendelkezések hatálya alól.

Ebben az esetben a tagállamok:

- a) megvizsgálják, hogy egyéb vizsgálati mód megfelelő-e;
- b) az érintett nyilvánosság rendelkezésére bocsátják az a) pontban említett egyéb vizsgálati módok során szerzett információkat, a mentességről hozott határozatra vonatkozó adatokat, valamint a mentesség engedélyezésének okait.

[...]”

- 6 A 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban.

(2) A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre a tagállamok határozzák meg:

a) esetenkénti vizsgálattal,

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján,

hogyan a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

(3) Amikor a (2) bekezdés alkalmazásában esetenkénti vizsgálatot végeznek, vagy küszöbértékeket, illetve szempontrendszert állapítanak meg, figyelembe veszik a III. mellékletben előírt lényeges kiválasztási szempontokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság a (2) bekezdés alapján hozott döntését a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.”

7 A 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 5. cikke szerint:

„(1) Azon projektek esetében, amelyek a 4. cikk alapján az 5–10. cikkel összhangban környezeti hatásvizsgálatra kötelezettek, a tagállamok elfogadják azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a projektgazda a IV. mellékletben meghatározott alábbi információkat megfelelő formában közli, amennyiben:

- a) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy az információ lényeges az engedélyezési eljárás adott szakaszában és az adott projekt, projekt típus vagy a várhatóan érintett környezeti jellemzők szempontjából;

- b) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy figyelembe véve többek között a jelenlegi ismereteket és a vizsgálati módszereket, ésszerűen elvárható a projektgazdától ennek az információnak az összeállítása.

[...]

(3) A projektgazda által az (1) bekezdés alapján benyújtandó információ legalább a következőket tartalmazza:

- a projekt leírása, beleértve a projekt helyére, kialakítására és méretére vonatkozó információkat,

- a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülésére, csökkentésére és – lehetőség szerint – ellensúlyozására tervezett intézkedések leírása,

- projekt várható fő környezeti hatásainak meghatározásához és vizsgálatához szükséges adatok,

- a projektgazda által megvizsgált főbb alternatívák áttekintése, és a választás főbb okainak megjelölése, figyelembe véve a környezeti hatásokat,

- az előző francia bekezdésekben említett adatok nem technikai jellegű összefoglalása.

[...]"

- 8 A 85/337 irányelv 6. cikkének a 2003/35 irányelv 3. cikkének 4. pontjával módosított (2)–(6) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A nyilvánosságot vagy közzététel, vagy más alkalmas módon, például ha rendelkezésre áll, elektronikus média útján tájékoztatják a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárás kezdetén, de legkésőbb, amint az információ ésszerű módon rendelkezésre bocsátható a következőket illetően:

- a) engedély iránti kérelem;

- b) a tény, hogy a projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, valamint, adott esetben, hogy a 7. cikket kell alkalmazni;

- c) a döntéshozatalért, a releváns információk szolgáltatásáért, az észrevételek vagy kérdések fogadásáért felelős hatáskörrel rendelkező hatóságok adatai, valamint az észrevételek vagy kérdések továbbítására vonatkozó határidők részletei;

- d) a lehetséges határozatok vagy, amennyiben készült ilyen, a határozattervezet jellege [helyesen: a lehetséges határozatok jellege vagy, amennyiben készült ilyen, a határozattervezet];

- e) az 5. cikk alapján összegyűjtött információk hozzáférhetőségére vonatkozó adatok;

- f) a releváns információk rendelkezésre bocsátása idejének, helyének, valamint módjának a megjelölése;

- g) a nyilvánosság részvételére vonatkozóan az e cikk (5) bekezdése alapján hozott intézkedések részletei.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő időkeretekben belül az érintett nyilvánosság számára rendelkezésre bocsátják a következőket:

- a) az 5. cikk alapján összegyűjtött összes információ;
- b) a nemzeti jogszabályokkal összhangban a főbb jelentések és javaslatok, amelyek az érintett nyilvánosságnak az e cikk (2) bekezdésével összhangban történő tájékoztatásakor a hatáskörrel rendelkező hatóságnál vagy hatóságoknál fellelhetők;
- c) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [...] rendelkezéseivel összhangban az e cikk (2) bekezdésében említett információktól eltérő olyan információ, amely a 8. cikkel összhangban a határozat szempontjából lényeges, és amely csak akkor válik hozzáférhetővé, miután az érintett nyilvánosságot e cikk (2) bekezdésével összhangban tájékoztatták.

(4) Az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból, jogosultak észrevételeik és véleményük kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára erre minden lehetőség [helyesen: számára még minden lehetőség] nyitva áll, mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák.

(5) A nyilvánosság tájékoztatására (például plakátok kihelyezése egy adott körzeten belül vagy a helyi újságokban történő közzététel útján) és az érintett nyilvánossággal folytatott konzultációra (például írásbeli beadványok vagy közvélemény-kutatás révén) vonatkozó részletes intézkedéseket a tagállamok határozzák meg.

(6) A különböző szakaszokra ésszerű időkereteket kell előírni, amelyek elegendő időt biztosítanak a nyilvánosság tájékoztatására, valamint az érintett nyilvánosság felkészülésére és a környezettel kapcsolatos döntéshozatalban történő hatékony részvételére e cikk rendelkezéseire is figyelemmel.”

- 9 A 85/337 irányelvnek a 2003/35 irányelv 3. cikkének 5. pontjával módosított 7. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben egy tagállam megállapítja, hogy egy projekt várhatóan jelentős hatással lesz a környezetre egy másik tagállam területén, vagy ha egy tagállam, amelyre a projekt várhatóan jelentős hatással lesz, azt kérelmezi, az a tagállam, amelynek területén a projektet meg kívánják valósítani, a lehető leghamarabb, de legkésőbb saját nyilvánosságának a tájékoztatásakor, megküldi az érintett tagállam számára többek között a következő információkat:

- a) projekt leírása, annak az országhatáron esetlegesen áttérjedő hatásaira vonatkozó minden hozzáférhető információval együtt;

- b) a várható határozat jellegére vonatkozó információ,

és megfelelő időt biztosít a másik tagállam számára, amelyen belül az jelzi, hogy részt kíván-e venni a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban, valamint mellékelheti az e cikk (2) bekezdésében említett információkat.

(2) Ha a tagállam, amely az (1) bekezdés értelmében az információkat megkapta, jelzi, hogy részt kíván venni a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban, a tagállam, amelynek területén a projektet meg kívánják valósítani, az érintett tagállamnak megküldi a 6. cikk (2) bekezdése értelmében megküldendő és a 6. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontja értelmében rendelkezésre bocsátott információt, amennyiben ezt még nem tette meg.

[...]

(5) Az e cikk végrehajtására vonatkozó részletes intézkedéseket az érintett tagállamok határozhatják meg oly módon, hogy azok lehetővé tegyék az érintett tagállam területén az érintett nyilvánosság számára a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a projektekre vonatkozó, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő hatékony részvételt.”

10 A 85/337 irányelvnek a 2003/35 irányelv 3. cikkének 6. pontjával módosított 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben az engedély megadására vagy elutasítására vonatkozóan határozatot hoztak, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok a megfelelő eljárásokkal összhangban erről tájékoztatják a nyilvánosságot, és a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a következő információkat:

– a határozat tartalma és az ahhoz kapcsolódó bármilyen feltétel,

- az érintett nyilvánosság által kifejezésre juttatott aggodalmak és vélemények vizsgálatát követően a határozat alapjául szolgáló főbb indokok és megfontolások, beleértve a nyilvánosság részvételének folyamatára vonatkozó információkat,

- szükség esetén a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése, csökkentése és, lehetőség szerint, ellensúlyozása céljából hozott főbb intézkedések leírása.

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok az e cikk (1) bekezdésében említett információk továbbításával tájékoztatnak minden olyan tagállamot, amellyel a 7. cikk értelmében konzultáltak.

A konzultációban részt vevő tagállam biztosítja, hogy ezen információkat a megfelelő módon, a saját területén lévő érintett nyilvánosság rendelkezésére bocsássák.”

- 11 A 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontja által beillesztett 10a. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik:

- a) kellő mértékben érdekeltek; vagy

- b) jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő,

a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljáráshoz legyen joguk a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolása céljából ezen irányelvnek a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.

A tagállamok meghatározzák, hogy az eljárás melyik szakaszában kezdeményezhető a határozatok, jogi aktusok és mulasztások kifogásolása.

Hogy mi minősül kellő mértékű érdekeltségnek és jogsérelemnek, azt a tagállamok határozzák meg összhangban azzal a célkitűzéssel, amely szerint biztosítják az érintett nyilvánosságnak az igazságszolgáltatáshoz való széles körű jogát. Ebből a célból az 1. cikk (2) bekezdésében említett követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek érdekeltségét e cikk a) pontjának az alkalmazásában kellő mértékűnek kell tekinteni. Továbbá e szervezetek jogait e cikk b) pontjának az alkalmazásában olyan jogoknak kell tekinteni, amelyek sérülhetnek.

E cikk rendelkezései nem zárják ki a közigazgatási hatóság előtt folytatott előzetes felülvizsgálati eljárás lehetőségét, és nem érintik a bírósági felülvizsgálat iránti eljárások kezdeményezését megelőzően a közigazgatási felülvizsgálati eljárások kimerítésének a követelményét, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen követelmény fennáll.

Az eljárásnak igazságosnak, méltányosnak és gyorsnak kell lennie, és nem lehet mértéktelenül drága.

E cikk rendelkezései hatékonyságának a növelése céljából a tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási és bírósági felülvizsgálat iránti eljárásokról gyakorlati információk álljanak a nyilvánosság rendelkezésére.”

- 12 A 85/337 irányelvnek a 97/11 irányelvvel módosított II. melléklete felsorolja a módosított irányelv 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó projekteket. E melléklet „Infrastrukturális projektek” című 10. pontjának e) alpontjában szerepel az utak, kikötők és kikötői létesítmények építése, ideértve a halászkikötőket is (az I. mellékletben nem szereplő projektek).

A 96/61/EK irányelv

- 13 A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelvnek (HL L 257., 26. o.; magyar nyelvű kiadás 15. fejezet, 3. kötet, 80. o.) a 2003/35 irányelv 4. cikkének 1. pontjával módosított 2. cikkének 13. és 14. pontja értelmében:

„13. nyilvánosság: egy vagy több természetes vagy jogi személy, valamint a nemzeti jogszabályokkal, illetve gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei és csoportjai;

14. érintett nyilvánosság: az engedély vagy az engedély feltételeinek a kiadására vagy frissítésére vonatkozó határozat meghozatala által érintett vagy valószínűleg érintett, illetve abban érdekelt nyilvánosság; e meghatározás alkalmazásában a környezetvédelmet előmozdító, a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezeteket érdekeltnek kell tekinteni.”

14 A 96/61 irányelv 2003/35 irányelv 4. cikkének 3. pontjával módosított 15. cikkének (1) és (5) bekezdése szerint:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett nyilvánosság kellő időben hatékony lehetőséget kapjon a következő eljárásokban történő részvételre:

- az új létesítmények iránti engedély kiadása,

- a létesítmény üzemeltetésében történő jelentős változtatás iránti engedély kiadása,

- egy létesítmény engedélyének vagy engedélyezési feltételeinek a frissítése a 13. cikk (2) bekezdésének első francia bekezdésével összhangban.

Az ilyen részvételre vonatkozóan az V. mellékletben meghatározott eljárást kell alkalmazni.

[...]

(5) A határozat meghozatalát követően a hatáskörrel rendelkező hatóság a megfelelő eljárásokkal összhangban tájékoztatja a nyilvánosságot, és a rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

- a) a határozat tartalma, beleértve az engedély, valamint bármely feltétel és későbbi frissítés másolatát; és

- b) az érintett nyilvánosság által kifejezésre juttatott aggodalmak és vélemények vizsgálatát követően a határozat alapjául szolgáló indokok és megfontolások, beleértve a nyilvánosság részvételének folyamatára vonatkozó információkat.”

15 A 96/61 irányelvbe a 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik:

- a) kellő mértékben érdekeltek; vagy

- b) jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő;

a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljáráshoz van joguk a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolása céljából ezen irányelvnek a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.

A tagállamok meghatározzák, hogy az eljárás melyik szakaszában kezdeményezhető a határozatok, jogi aktusok és mulasztások kifogásolása.

Hogy mi minősül kellő mértékű érdekeltségnek és jogsérelemnek, azt a tagállamok határozzák meg összhangban azzal a célkitűzéssel, amely szerint biztosítják az érintett nyilvánosságnak az igazságszolgáltatáshoz való széleskörű jogát. Ebből a célból a 2. cikk 14. pontjában említett követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek érdekeltségét e cikk a) pontjának az alkalmazásában kellő mértékűnek kell tekinteni. E szervezetek jogait e cikk b) pontjának az alkalmazásában olyan jogoknak kell tekinteni, amelyek sérülhetnek.

E cikk rendelkezései nem zárják ki a közigazgatási hatóság előtt folytatott előzetes felülvizsgálati eljárás lehetőségét, és nem érintik a bírósági felülvizsgálat iránti eljárások kezdeményezését megelőzően a közigazgatási felülvizsgálati eljárások kimerítésének a követelményét, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen követelmény fennáll.

Az eljárásnak igazságosnak, méltányosnak és gyorsnak kell lennie, és nem lehet mértéktelenül drága.

E cikk rendelkezései hatékonyságának a növelése céljából a tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási és bírósági felülvizsgálat iránti eljárásokról gyakorlati információk álljanak a nyilvánosság rendelkezésére.”

A nemzeti szabályozás

- 16 A területrendezésről és fejlesztésről szóló 2006. évi törvénnyel (stratégiai infrastruktúra) (Public Act 27/2006, Planning and Development [Strategic Infrastructure] Act 2006, Order 2006, S. I. 525/2006), (a továbbiakban: PDA) módosított, a területrende-

zésről és fejlesztésről szóló 2000. évi törvény (Public Act 30/2000, Planning and Development Act 2000; a továbbiakban: PDA) 176. cikkének és a területrendezésről és fejlesztésről szóló 2001. évi rendeletek (Planning and Development Regulations 2001, S. I. 600/2001) 5. mellékletének összefüggő rendelkezései értelmében bizonyos küszöbértékek átlépése és bizonyos projektek esetében kötelező a környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó jelentés és a környezeti hatásvizsgálat, amelyek között nem szerepel a magánutakra vonatkozó projektek külön osztálya.

- 17 A bírósági felülvizsgálatra („judicial review”) vonatkozó eljárást a felsőbb bíróságok eljárási szabályzatáról szóló 84. Order (rendszabály) szabályozza (Rules of the Superior Courts), amely bíróságok bizonyos feltételekkel hatáskörrel rendelkeznek a közigazgatási bíróságok és szervek határozatainak felülvizsgálatára.
- 18 A bírósági felülvizsgálat iránti eljárás keretében mind közjogi, mind magánjogi jogalapok felhozhatók. A hagyományos közjogi jogalapok az említett bíróságok és szervek hatáskörtúllépésének vizsgálatára, és hatáskörük gyakorlásának felülvizsgálatára irányulnak.
- 19 A bírósági felülvizsgálat két szakaszból álló eljárás. A bírósághoz be kell nyújtani az ilyen keresetindítás megengedése iránti kérelmet, amelyben ki kell fejteni a kérelem indokait, és az annak alapjául szolgáló tényeket. Ha a bíróság az engedély iránti kérelemnek helyt ad, a kérelmező megindíthatja a bírósági felülvizsgálati eljárást.
- 20 A városfejlesztésért felelős hatóságok határozataival szembeni bírósági felülvizsgálat iránti kérelemre különleges jogi eljárás vonatkozik, amelyet a PDA 50. és 50A. cikke szabályoz.

21 A PDA 50A. cikkének (3) bekezdése szerint:

„(3) A bíróság az 50. cikk szerinti kérelemnek nem adhat helyt, míg meg nem győződött arról, hogy

(a) alapos ok szól a mellett, hogy a szóban forgó döntés vagy aktus érvénytelen vagy azt érvénytelenné kell nyilvánítani, és

(b) hogy

i. a kérelem tárgyát képező ügy a kérelmező jelentős érdekét érinti, vagy

ii. abban az esetben, ha a döntés vagy aktus olyan tervet érint, amelyek az irányadó időszakban hatályos, a 176. cikk alapján kibocsátott jogszabályok szerint vagy azok alapján a környezetre jelentős hatást gyakorolni képes terveknek minősülnek, a kérelmező

I. olyan szerv vagy szervezet (kivéve az állami hatóságokat, hivatalos szervezetet, kormányzati szervezetet és ügynökségeket), amelynek célja vagy rendeltetése összefügg a környezetvédelem elősegítésével,

II. a kérelem dátumát megelőző tizenkét hónapban ilyen céllal vagy rendeltetéssel működött és

III. (adott esetben) megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeknek egy szervnek vagy szervezetnek a 37. cikk (4) bekezdés d) pontjának iii. alpontja szerint egy 37. cikk (4) bekezdés c) pontja szerinti jogorvoslat esetén meg kell felelnie [ezen rendelkezés szempontjából a 37. cikk (4) bekezdés e) pontjának iv. alpontja szerinti összes követelmény alkalmazásánál a jogorvoslat tárgyát képező döntés ügycsoportjára történő utalást úgy kell érteni, hogy az 50. cikk szerinti kérelem tárgyát képező döntésnek vagy aktusnak kell ebbe az ügycsoportba tartoznia].”

22 Az 50A. cikk (4) bekezdése rögzíti, hogy a hivatkozott jelentős érdek nem korlátozódik az ingatlanokkal kapcsolatos vagy a pénzügyi érdekekre.

23 Az 50A. cikk (10) bekezdése és (11) bekezdésének b) pontja előírja a bíróságoknak, hogy az eljárást olyan gyorsan kell lefolytatniuk, amilyen gyorsan azt az igazságszolgáltatás működése lehetővé teszi. Az 50A. cikk (12) bekezdése lehetővé teszi, hogy az eljárás gyorsítása érdekében további szabályokat fogadjanak el.

A pert megelőző eljárás

24 A Bizottság a jelen keresetben a pert megelőző két eljárásból származó kifogásokat foglalt össze.

- 25 A Bizottsághoz először is a 2001. év folyamán panasz érkezett Írországgal szemben a Cork grófságban, Commogue Marsh, Kinsale-ban található parti övezet vonatkozásában egy magánút-építési projekttel okozott károk miatt. A Bizottság 2002. október 18-án felszólító levelet küldött Írországnak, amelyben kifejtette, hogy a kérdéses projekt valószínűleg nem rendelkezik engedéllyel, valamint hogy ez utóbbi tekintetében a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv rendelkezéseivel ellentétben nem végeztek előzetes környezeti hatásvizsgálatot, annak ellenére, hogy érzékeny területről van szó.
- 26 E tagállam 2003. március 5-én válaszolt az említett felszólító levélre, közölve, hogy a kérdéses projekt engedéllyel rendelkező építkezés része volt.
- 27 A Bizottság, mivel ezt a választ nem találta kielégítőnek, 2003. július 11-én kelt, indokolással ellátott véleményt küldött Írországnak, felszólítva arra, hogy az említett vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfeleljen a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelvnek.
- 28 Írország 2003. szeptember 9-i levelében a két hónapos határidő meghosszabbítását kérte annak érdekében, hogy az indokolással ellátott véleményre válaszolhasson, amire 2003. november 10-én került sor.
- 29 Másodsorban, 2005. július 28-án a Bizottság felszólító levelet intézett Írországhoz a 2003/35 irányelv átültetésére vonatkozóan, és felhívta arra, hogy a levél kézhezvételétől számított két hónapos határidőn belül tegye meg észrevételeit.
- 30 Írország a 2005. szeptember 7-i válaszlevelében elismerte, hogy a 2003/35 irányelvet csak részben ültette át.

- 31 A Bizottság 2005. december 19-én indokolással ellátott véleményét adott ki, amelyben felszólította Írországot, hogy az annak kézhezvételétől számított két hónapon belül tegye meg az említett irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.
- 32 Írország 2006. február 14-i levelében azt válaszolta, hogy az átültetés érdekében meghozandó intézkedések kidolgozása folyamatban van.
- 33 A Bizottság 2006. október 18-án kiegészítő indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben felszólította Írországot, hogy az annak kézhezvételétől számított két hónapon belül tegye meg az említett véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. E tagállam a Bizottság által megszabott határidőn túl, 2007. február 27-én válaszolt.
- 34 A Bizottság, mivel a pert megelőző két eljárás során az Írország által adott válaszokkal nem volt megelégedve, az EK 226. cikkének második bekezdése alapján benyújtotta a jelen keresetet.

A keresetről

- 35 A Bizottság keresete két kifogáson alapul.

Az első kifogásról

A felek érvei

- 36 A Bizottság álláspontja szerint a magánútépítés a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. mellékletének 10. pontjának e) osztályába tartozó infrastrukturális projekt, következésképpen az ír hatóságok e módosított irányelv 2. cikkének megfelelően kötelesek biztosítani, hogy az engedély megadása előtt az ilyen projektek esetében környezeti hatásvizsgálatot végezzenek, ha a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnának tekintett projektekről van szó.
- 37 Az ír szabályozás tehát, mivel a környezeti hatásvizsgálat végzésének kötelezettségét a közjogi hatóságok által javasolt közútépítési projektekre korlátozza, figyelmen kívül hagyja a közösségi jogi követelményeket.
- 38 Írország azt állítja, hogy a magánút-építési projektek, amelyekkel kapcsolatban nem vitatja, hogy a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. mellékletének 10. pontjának e) osztályába tartoznak, majdnem mindig elválaszthatatlan részét képezik más projekteknek, amelyek esetében a PDA 176. cikkének és a PDR 5. mellékletének összefüggő rendelkezései értelmében kötelező a környezeti hatásvizsgálat elvégzése, ha azok a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnak.
- 39 E tagállam elismeri továbbá, hogy a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv nem különbözteti meg a magán-, illetve a közútépítést, és előadja, hogy szándékában áll jogszabályait úgy módosítani, hogy az útépítési projektek különálló osztályt alkossanak, amelynek esetében kötelező környezeti hatásvizsgálatot végezni, ha az útépítési projekt a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorol.

A Bíróság álláspontja

- 40 A 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében e módosított irányelv II. mellékletében felsorolt projektek vonatkozásában a tagállamok határozzák meg esetenkénti vizsgálattal vagy küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján, hogy az említett projekteket alá kell-e vetni az említett irányelv 5–10. cikkének megfelelő vizsgálatnak. Ugyanezen rendelkezés szerint a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy mindkét eljárást alkalmazzák.
- 41 Bár a tagállamok mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a tekintetben, hogy meghatározzák a projektek egyes típusait, amelyeket vizsgálatnak vetnek alá vagy az alkalmazandó szempontokat és/vagy küszöbértékeket, e mérlegelési mozgástérrel korlátozza a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében szereplő azon kötelezettség, hogy a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésükönél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében hatásvizsgálatot végezzenek (lásd a C-72/95. sz., Kraaijeveld és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5403. o.] 50. pontját, a C-2/07. sz., Abraham és társai ügyben 2008. február 28-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1197. o.] 37. pontját, valamint a C-75/08. sz. Mellor-ügyben 2009. április 30-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-3799. o.] 50. pontját).
- 42 E tekintetben a Bíróság korábban már kimondta, hogy az a tagállam, amely a szempontokat vagy küszöbértékeket úgy határozná meg, hogy a gyakorlatban valamely projektosztályt eleve mentesítene a hatásvizsgálat végzésének kötelezettsége alól, túllépné az említett módosított irányelv 2. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének (2) bekezdése által számára biztosított mérlegelési mozgástérrel, kivéve, ha átfogó vizsgálat alapján úgy tekinthető, hogy várhatóan a kizárt projektek egyike sem gyakorol jelentős hatást a környezetre (lásd a fent hivatkozott Kraaijeveld és társai ügyben hozott ítélet 53. pontját és a C-435/97. sz., WWF és társai ügyben 1999. szeptember 16-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-5613. o.] 38. pontját).
- 43 A 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó projektek közé tartozik az e módosított irányelv II. mellékletének 10 e) osztálya szerinti „útépítés”.

- 44 E tekintetben, mivel a magánút-építési projekteket csak abban az esetben veti alá környezeti hatásvizsgálatnak, ha azok olyan más projektek részét képezik, amelyek a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv hatálya alá tartoznak, és amelyek tekintetében kötelező a vizsgálat, az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor hatályos ír szabályozás azt eredményezte, hogy minden önmagában megvalósított magánút-építési projekt mentesül a környezeti hatásvizsgálat alól, akkor is, ha az a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorol.
- 45 Megjegyzendő továbbá, hogy valamely út magán- vagy közút jellegére vonatkozó szempont egyáltalán nem releváns a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. melléklete 10. e) pontjának alkalmazhatósága szempontjából.
- 46 Következésképpen az első kifogás megalapozott.

A második kifogásról

- 47 A Bizottság utolsó beadványából kitűnik, hogy álláspontja szerint, és tekintettel a 2003/35 irányelv 4. cikkének 1. és 5. és 6. pontjára vonatkozó kifogások visszavonására, az említett irányelv 3. cikke 1. pontjának és 3–7. pontjának, valamint 4. cikke 2–4. pontjának Írország általi átültetése továbbra is hiányos, ami az említett irányelv 6. cikkéből eredő kötelezettségek megsértését eredményezi.
- 48 A Bizottság továbbá úgy véli, hogy Írország az említett 6. cikkbe ütközően legalábbis nem közölte az előírt határidőn belül a fent említett cikkek végrehajtására irányuló rendelkezéseket.

- 49 A különböző részekből álló második kifogás, ahogyan azt lényegében a Bizottság előterjeszti, tehát kizárólag a 2003/35 irányelv egyes rendelkezései átültetésének hiányára vonatkozik, amint azt egyébként a Bizottság a tárgyaláson megerősítette, következésképpen az átültetés minőségét nem érte bíráló, így azt a Bizottság a jelen ügy keretében nem kérdőjelezheti meg.
- 50 Megjegyzendő továbbá, hogy a PDA jelen keresettel érintett rendelkezései azok, amelyek a jelen ítélet 16. pontjában említett 2006. évi módosító törvény rendelkezéseiből erednek, amelyek, amint arra a főtanácsnok indítványának 53. pontjában rámutatott, már 2006. október 17-én, tehát a kiegészítő indokolással ellátott véleményben előírt határidő letelte előtt hatályba léptek.

A 2003/35 irányelv 3. cikke 1. pontja rendelkezései átültetésének követelményéről

– A felek érvei

- 51 A 2003/35 irányelv 3. cikkének 1. pontjával kapcsolatban a Bizottság előadja, hogy az ír hatóságoknak olyan rendelkezéseket kell elfogadniuk, amelyek biztosítják, hogy a „nyilvánosság” és az „érintett nyilvánosság” fogalmának meghatározása az ír jogban ne legyen megszorítóbb, mint amilyen a 2003/35 irányelvben. Különösen kiemeli, hogy a nem kormányzati szervezetek részére nyújtott jogoknak nincs elegendő biztosítékuk, amint az az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, noha az említett irányelv bizonyos jogokat határoz meg ez utóbbiak, mint érintett nyilvánosság részére.
- 52 Írország ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a nemzeti jognak a közösségi jog rendelkezéseivel összhangban való értelmezésére irányuló általános kötelezettség fényében, amely különösen a bíróságokat terheli, nem szükséges jogszabályi rendelkezéseket bevezetni a „nyilvánosság” és az „érintett nyilvánosság” fogalmának

értelmezésére e fogalmak maradéktalan érvényesülése érdekében. Hozzáteszi, hogy az újonnan meghatározott jogok már a nyilvánosság egésze számára biztosítottak, és ezért az „érintett nyilvánosság” fogalmának külön meghatározására nincs szükség.

53 Írország továbbá arra hivatkozik, hogy a PDA 50A. cikke (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontja szerint a környezetvédelem elősegítése érdekében tevékenykedő nem kormányzati szervezeteknek nem kell bizonyítaniuk, hogy kellő mértékben érdekelték.

– A Bíróság álláspontja

54 Emlékeztetni kell rá, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az irányelv belső jogba való átültetéséhez nem feltétlenül szükséges rendelkezéseinek valamely kifejezett, konkrét jogi normába történő alak- és szövegszerű átvétele, hanem elegendő lehet hozzá az általános jogi kontextus, amennyiben ez kellően világosan és meghatározottan, ténylegesen biztosítja az irányelv teljes érvényesülését (lásd többek között a C-214/98. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2000. november 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-9601. o.] 49. pontját, a C-38/99. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2000. december 7-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-10941. o.] 53. pontját és a C-32/05. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2006. november 30-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-11323. o.] 34. pontját).

55 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy valamely irányelv rendelkezéseit vitathatatlan kötelező erővel, valamint a szükséges konkrétsággal, pontossággal és egyértelműséggel kell átültetni, hogy teljesüljön a jogbiztonság követelménye, annak érdekében, hogy abban az esetben, ha ez az irányelv a magánszemélyek számára jogok keletkeztetését célozza, a kedvezményezetteknek lehetőségük legyen jogaik teljességének megismerésére (lásd többek között a C-197/96. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1997. március 13-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-1489. o.] 15. pontját és a C-207/96. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1997. december 4-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-6869. o.] 26. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Luxemburg ügyben hozott ítélet 34. pontját).

- 56 A 2003/35 irányelv 3. cikke 1. pontjának céljára tekintettel, ami a 85/337 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében szereplő fogalommeghatározások újakkal való kiegészítése, és különösen annak kifejtése, hogy ezen irányelv értelmében mit jelent az „érintett nyilvánosság”, valamint jöllehet a 2003/35 irányelv egyidejűleg újabb jogokat biztosít a nyilvánosság számára, abból, hogy e meghatározásokat az ír szabályozás kifejezetten nem veszi át, nem vonható le az a következtetés, hogy Írország nem teljesítette a kérdéses rendelkezések átültetésére irányuló kötelezettségét.
- 57 A 2003/35 irányelv által bevezetett „érintett nyilvánosság” fogalma új meghatározásának hatálya ugyanis, amint azt a főtanácsnok indítványának 36. és 37. pontjában megállapítja, csak az említett irányelv által az „érintett nyilvánosság” számára biztosított jogok összességére tekintettel értékelhető, mivel egymástól elválaszthatatlan aspektusokról van szó.
- 58 E tekintetben a Bizottság nem bizonyítja, hogy az érintett nyilvánosság, ami alatt a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárások által érintett vagy esetlegesen érintett, vagy ennek keretében valamely érdeket érvényesítő nyilvánosság értendő, milyen mértékben nem rendelkezik azokkal a jogokkal, amelyek a 2003/35 irányelv által bevezetett módosítások alkalmazásából eredően kellene, hogy megillessék.
- 59 Végül megjegyzendő, hogy a Bizottság által arra vonatkozóan előadott érvek, hogy az ítélkezési gyakorlat miként fogja fel a környezetvédelem területén az „érintett nyilvánosság” részeként működő nem kormányzati szervezetek szerepét, elsődlegesen az említett nyilvánosságot megillető jogok tényleges végrehajtásának különösen a bírósági felülvizsgálat terén meglévő hiányára vonatkoznak, és ebből következően kívül esnek az átültetés elmulasztására alapított kifogás hatályán, ami a Bíróság elé terjesztett panasz kizárólagos tárgya.
- 60 A fentiek alapján a második kifogás a 2003/35 irányelv 3. cikke 1. pontja rendelkezései átültetésének követelményére vonatkozó részében nem megalapozott.

A 2003/35 irányelv 3. cikke 3–6. pontja és 4. cikke 2. és 3. pontja átültetésének követelményéről

– A felek érvei

61 A Bizottság szerint a 2003/35 irányelv 3. cikke 3–6. pontjának és 4. cikke 2. és 3. pontjának átültetése hiányos.

62 E rendelkezésekkel kapcsolatban Írország arra hivatkozik, hogy a városfejlesztési engedélyek szabályozása tekintetében megtörtént az átültetés, de elismeri, hogy a kiegészítő indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor még szükséges volt e rendelkezések átültetése az egyéb engedélyezési eljárásokra vonatkozó jogszabályi intézkedések elfogadása által.

63 Az említett irányelv 4. cikke 2. és 3. pontjának rendelkezéseivel kapcsolatban Írország elismeri, hogy az említett véleményben előírt határidő lejártakor még el kellett fogadnia és közölnie kellett az e rendelkezések maradéktalan átültetésére vonatkozó bizonyos intézkedéseket.

– A Bíróság álláspontja

64 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségszegés megtörténtét a tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni (lásd többek között a C-173/01. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2002. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6129. o.] 7. pontját, és a C-114/02. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2003. április 10-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-3783. o.] 9. pontját).

- 65 Tény, hogy a kiegészítő indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor Írország még nem fogadta el mindazokat a törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedéseket, amelyek szükségesek a 2003/35 irányelv 3. cikke 3–6. pontja és 4. cikke 2. és 3. pontja maradéktalan átültetésének biztosításához. Egyébiránt a későbbi, a kötelezettségzegés megállapítása iránti kereset benyújtását követő változásokat az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd többek között a C-211/02. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2003. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2429. o.] 6. pontját).
- 66 A második kifogás a 2003/35 irányelv 3. cikke 3–6. pontja és 4. cikke 2. és 3. pontja átültetésének elmulasztását érintő részében tehát megalapozott.

A 2003/35 irányelv 3. cikke 7. pontja és 4. cikke 4. pontja átültetésének követelményéről

– A felek érvei

- 67 A Bizottság álláspontja szerint Írország nem ültette át a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjából és 4. cikkének 4. pontjából eredő kötelezettségeket; e tekintetben a 10a. cikket a 85/337 irányelvbe, illetve a 15a. cikket a 96/61 irányelvbe beillesztő rendelkezésekről van szó. A Bizottság a második kifogás e második részének alátámasztásaként öt érvre hivatkozik.
- 68 Első érvében, amely a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontja szerinti és 4. cikkének 4. pontja szerinti kellő mértékű érdekelttség fogalmára vonatkozik, a Bizottság előadja, hogy a „jelentős érdek” bizonyításának kritériuma, amely a PDA 50. cikkében előírt, a városfejlesztésért felelős hatóságok határozataival szembeni bírósági felülvizsgálat iránti kérelemre irányadó különleges jogi eljárás keretében alkalmazandó, nem azonos az említett irányelvben előírt „kellő mértékű érdekelttség” fogalmával.

- 69 Egy ilyen kritérium meghatározása, amely szigorúbb a 85/337 irányelv 10a. cikkében előírná, amely cikket a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontja illesztette be, és szigorúbb a 96/61 irányelv 15a. cikkében előírná, amely cikket a 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja illesztette be, a Bizottság szerint egyenértékű azzal, mintha a 2003/35 irányelv által előírt követelmények nem kerültek volna átültetésre.
- 70 Végül a Bizottság rámutat, hogy a High Court (Írország) által a Friends of the Curragh Environment Ltd. ügyben 2006. július 14-én és 2006. december 8-án hozott két ítélet azt mutatja, hogy a bírósági felülvizsgálatra vonatkozó hatályos ír szabályozás nem tekinthető a 2003/35 irányelv átültetésének, a High Court ugyanis ezek közül a második ítéletében a „jelentős érdek” vizsgálatával összefüggésben rámutatott, hogy ez az irányelv nem került átültetésre az ír jogba.
- 71 Írország vitatja a fent hivatkozott Curragh Environment Ltd ügyben hozott ítéletek relevanciáját, mivel azok álláspontja szerint mindenekelőtt a 2003/35 irányelv közvetlen hatályával foglalkoznak.
- 72 Hozzáteszi, hogy a High Court a Sweetman-ügyben 2007. április 26-án hozott ítéletében ezzel ellentétben kifejti, hogy az említett irányelv fent említett rendelkezései kerülnek átültetésre a bírósági felülvizsgálat iránti eljárással, amelyet bizonyos törvényekben, többek között a PDA 50. cikkében előírt különleges eljárási szabályok egészítenek ki, mivel a bíróság a jelentős érdek kritériumát rugalmasnak minősítette, és nem tekintette ellentétesnek a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikkel.
- 73 A második érvel a Bizottság a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk átültetésének hiányára hivatkozik azzal az indokkal, hogy e cikkek mindegyikének első bekezdésével ellentétben nem került átültetésre az ír jogba az a követelmény, hogy a felperes kifogásolhassa a nyilvánosság részvételére vonatkozó ezen irányelvek rendelkezéseinek hatálya alá tartozó határozatok, aktusok és mulasztások anyagi jogi jogszerűségét.

- 74 Írország e tekintetben előadja, hogy az említett cikkek nem valamely határozat kimerítő anyagi jogi felülvizsgálatának előírását követelik meg, hanem mindössze azt, hogy lehetőség legyen valamely határozat anyagi jogi jogszerűségének kifogásolására. Ilyen felülvizsgálat viszont létezik az ír jogban.
- 75 Írország állítása szerint továbbá a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk által előírt követelmények maradéktalanul át vannak ültetve az ír jogba, tekintettel az ír bíróságok előtti felülvizsgálati eljárás lehetőségére. A bírósági felülvizsgálat célja, hogy lehetővé tegye a bíróságok, valamint a közigazgatási szervek határozatainak és aktusainak felülvizsgálatát az e hatóságokra bízott feladatkör helyes és jogszerű ellátásának biztosítása érdekében.
- 76 E tagállam szerint továbbá egy különleges bírósági felülvizsgálat iránti eljárás alkalmazandó a városfejlesztésért felelős hatóságokkal szembeni keresetekre, amelyet a PDA 50. és 50A. cikke szabályoz.
- 77 A Bizottság a harmadik érvével azt állítja, hogy Írország semmilyen intézkedést nem tett azon követelmények átültetése érdekében, amelyek a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk által előírt eljárások gyorsaságára vonatkoznak.
- 78 Szintén az átültetés elmulasztását rója fel a negyedik érv keretében azon követelménnyel kapcsolatban, hogy az említett eljárások nem lehetnek mértéktelenül drágák, előadva, hogy az elutasított kérelmező által fizetendő költségek tekintetében nincs felső határ, tekintve, hogy egyetlen jogszabály sem utal arra, hogy az eljárások nem lehetnek mértéktelenül drágák.

79 Írország szerint a hatályos eljárások igazságosak, méltányosak és nem mértéktelenül drágák. Lehetővé teszik továbbá a 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 irányelvben és 96/61 irányelvben említett határozatok gyors felülvizsgálatát.

80 Végül az ötödik érv keretében a Bizottság azt rója Írország terhére, hogy nem bocsátotta a nyilvánosság rendelkezésére a közigazgatási és bírósági felülvizsgálati eljárásokra vonatkozó gyakorlati információkat, ahogyan azt a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk hatodik bekezdése, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk hatodik bekezdése előírja számára.

81 Írország álláspontja szerint eleget tett e kötelezettségének, mivel a jelen ítélet 17. pontjában említett, a felsőbb bíróságok eljárási szabályzatának 84. rendszabálya jogszabályi rendelkezés, egyébiránt pedig létezik az alsóbb fokú bíróságok jogszolgáltatására vonatkozó internetes oldal, amely felsorolja a különböző bíróságokat és ismerteti azok hatáskörét, valamint hozzáférést biztosít a High Court ítéleteihez.

– A Bíróság álláspontja

82 Az érdekeltségre vonatkozó első érvet illetően, a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk első bekezdésének a) és b) pontjából, valamint a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk első bekezdésének a) és b) pontjából következően a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik kellő mértékben érdekeltek, vagy jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő, felülvizsgálati eljáráshoz legyen joguk az e rendelkezésekben előírt feltételek szerint, és a kellő mértékű érdekeltség vagy a jogsérelem jelentését azon célkitűzésre figyelemmel kell meghatározniuk, hogy az érintett nyilvánosság igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréshez fűződő joga minél szélesebb körű legyen.

- 83 Tény, hogy Írország, mivel azon felpereseknek engedi meg, hogy meghatározott tervezési intézkedésekkel szemben keresetet indítsanak, akik az „érintett nyilvánosság” tagjai, és hivatkozni tudnak a PDA 50A. cikkének (3) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő valamely érdekre, olyan rendelkezéseket fogadott el, amint arra a főtanácsnok indítványának 57. pontjában rámutat, amelyek alapján az e különleges területen biztosított, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés joga közvetlenül az említett felperesek érdekeltségének meglététől függ.
- 84 E tekintetben, mivel, amint az a jelen ítélet 49. pontjában szerepel, a Bizottság kizárólag a 2003/35 irányelv egyes rendelkezései átültetésének hiányát kifogásolja, egyébként pedig kifejezetten kijelentette, hogy helytelen vagy hiányos átültetésre nem kíván hivatkozni, nem szükséges annak vizsgálata, hogy a jelentős érdek kkritériuma, amint azt az ír bíróságok értelmezik és alkalmazzák, megegyezik-e a 2003/35 irányelv szerinti kellő mértékű érdekeltség kritériumával, ami az átültetés minőségének kérdését vetné fel különösen a tekintetben, hogy az említett irányelv milyen hatáskört biztosít a tagállamok számára a kellő mértékű érdekeltség fogalmának az irányelv céljára tekintettel történő meghatározása terén.
- 85 Továbbá, a High Courtnak a Friends of the Curragh Environment ügyben hozott második ítélete meghozatalára, amelyre a Bizottság elsődlegesen hivatkozik, a PDA által 2006-ban bevezetett módosításokat megelőzően hatályos szabályozás idején került sor, és az semmi esetre sem elegendő az átültetés kifogásolt elmulasztásának bizonyítására.
- 86 Az első érv tehát nem megalapozott.
- 87 A második érvet illetően tény, hogy a PDA 50. és 50A. cikke szerinti különleges jogi eljárás mellett létezik az ír jogban a felsőbb bíróságok eljárási szabályzatának 84. rendszabálya által szabályozott bírósági felülvizsgálat is. Ez a felülvizsgálat lehetővé teszi a bíróságok, valamint a közigazgatási szervek határozatainak és jogi aktusainak felülvizsgálata keretében a határozatok és aktusok megsemmisítését az e hatóságokra bízott feladatkör helyes és jogszerű ellátása érdekében.

- 88 Az így kialakított, valamely bíróság előtt megindított különböző felülvizsgálati eljárások alkalmazhatók a nyilvánosság részvételéről szóló, 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 irányelv és 96/61 irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozó határozatokra, aktusokra és mulasztásokra, többek között a városfejlesztés különleges területén, ezért azok a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk átültetésének tekinthetők, amennyiben azok megkövetelik, hogy a felperesnek lehetősége legyen az említett határozatok, aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolására.
- 89 A Bíróság, mivel az említett rendelkezések hibás átültetésére alapított kifogást nem terjesztettek elé, nem jogosult vizsgálni a Bizottság által előadott azon érveket, amelyek a bírósági felülvizsgálat keretében ténylegesen elvégzett vizsgálat terjedelmére vonatkoznak, ahogyan az különösen a High Court ítélezési gyakorlatából következik.
- 90 A második érv tehát nem megalapozott.
- 91 A harmadik érv, amely a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk átültetésének hiányára vonatkozik az eljárások gyorsaságát illetően, szintén megalapozatlan a jelen ítélet 49. pontjában kifejtettek tekintetével, ugyanis a PDA 50A. cikkének (10) bekezdése és (11) bekezdésének b) pontja azt írja elő, hogy a bíróságoknak az eljárást olyan gyorsan kell lefolytatniuk, amilyen gyorsan azt az igazságszolgáltatás működése lehetővé teszi.
- 92 A negyedik érveléssel kapcsolatban, amely az eljárások költségeire vonatkozik, a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk úgy rendelkezik, hogy az e rendelkezések által kialakított eljárások nem lehetnek mértéktelenül drágák. Ez csak az ezen eljárásokban való részvétellel kapcsolatban

felmerülő költségekre vonatkozik. Egy ilyen előírás nem tiltja, hogy a bíróságok rendelkezzenek a költségviselésre kötelezésről, feltéve, hogy annak összege e követelménynek megfelel.

- 93 Igaz ugyan, hogy az ír bíróságok eltekinthetnek attól, hogy a pervesztes felet a költségek megfizetésére kötelezzék, sőt még a pervesztes fél költségeit is a pernyertes félre terhelhetik, azonban le kell szögezni, hogy itt pusztán bírósági gyakorlatról van szó.
- 94 Ezt a gyakorlatot, amely természeténél fogva nem biztos, a Bíróságnak a jelen ítélet 54. és 55. pontjában felidézett állandó ítélkezési gyakorlata által támasztott követelmények fényében nem lehet önmagában a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikkből, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikkből eredő kötelezettségek érvényes végrehajtásának tekinteni.
- 95 A negyedik érv tehát megalapozott.
- 96 Az ötödik érvvel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/35 irányelv egyik fő alapja a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés joga biztosításának elősegítése a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Árhusi Egyezményvel összhangban.
- 97 E tekintetben a 85/337 irányelvbe a 2003/35 irányelv 3. cikkének 7. pontjával beillesztett 10a. cikk hatodik bekezdésében, és a 96/61 irányelvbe ugyanezen 2003/35 irányelv 4. cikkének 4. pontja által beillesztett 15a. cikk hatodik bekezdésében előírt azon kötelezettség, mely szerint a közigazgatási és bírósági felülvizsgálat iránti eljárásokról gyakorlati információkat kell a nyilvánosság rendelkezésére bocsátani, meghatározott eredmény elérésére irányuló kötelezettségnek tekintendő, amelynek megvalósítását a tagállamok kötelesek biztosítani.

98 A nyilvánosság számára ily módon biztosított jogokkal kapcsolatos információkra vonatkozó külön törvényi vagy rendeleti rendelkezés hiányában, ha a közigazgatási és bírósági jogorvoslati lehetőségek megismerése, valamint a bírósági határozatokhoz való hozzáférés pusztán a közzététel útján vagy elektronikus úton valósul meg, akkor nem tekinthető úgy, hogy kellően világosan és meghatározottan biztosítva van, hogy az érintett nyilvánosság megismerheti a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésre vonatkozó jogait.

99 Az ötödik érv tehát megalapozott.

100 A fentiek alapján a második kifogás a 2003/35 irányelv 3. cikke 7. pontja és 4. cikke 4. pontja átültetésének követelményére vonatkozó, a negyedik és ötödik érv keretében kifejtett részében megalapozott.

A 2003/35 irányelv 6. cikke első bekezdésének megsértéséről, amennyiben nem tartották be a Bizottság tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget

– A felek érvei

101 A Bizottság arra hivatkozik, hogy nem elegendőek azok az információk, amelyeket Írország közölt vele a 85/337 irányelvbe a 10a. cikket, és a 96/61 irányelvbe a 15a. cikket beillesztő 2003/35 irányelv rendelkezéseinek átültetésével kapcsolatban.

102 E tekintetben előadja, hogy Írország nem ismertette vele az érintett nyilvánosság bírósági felülvizsgálathoz való jogát kialakító ítélkezési gyakorlatot, vagy azokat a pontos jogszabályi rendelkezéseket, amelyek alapján bizonyítható az e rendelkezé-

sekben előírt jogok és kötelezettségek átültetése, különösen az igazságos, méltányos, gyors, és nem mértéktelenül drága bírósági felülvizsgálat követelményét illetően.

- 103 Hozzáteszi, hogy a konkrétan a 2003/35 irányelvvel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó releváns nemzeti ítélkezési gyakorlatról sem tájékoztatták, és különösen a High Courtnak a Friends of Curragh Environment Ltd ügyben hozott ítéleteit sem Írország bocsátotta rendelkezésére, hanem azokhoz más forrásból jutott hozzá.
- 104 Írország elismeri, hogy nem teljesítette maradéktalanul a Bizottság tájékoztatására vonatkozó, a 2003/35 irányelv 6. cikkéből eredő kötelezettségét. Rámutat viszont, hogy nem volt köteles e rendelkezés közlésére, amennyiben a meglévő jogszabályi rendelkezésekkel már megtörtént ezen irányelv 3. cikke 7. pontjának és 4. cikke 4. pontjának átültetése.

– A Bíróság álláspontja

- 105 Emlékeztetni kell arra, hogy bár az EK 226. cikk szerinti, kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás keretében a Bizottság feladata az állítólagos kötelezettségszegés bizonyítása, neki kell a Bíróság elé terjeszteni az ahhoz szükséges bizonyítékokat, hogy ez utóbbi az említett kötelezettségszegés fennállását úgy tudja megítélni, hogy mindeközben álláspontját nem alapozhatja vélelmezett tényekre, az EK 10. cikk értelmében a tagállamok is kötelesek megkönnyíteni a Bizottságnak a feladata teljesítését, amely az EK 211. cikk szerint többek között az, hogy gondoskodik az EK-Szerződés rendelkezéseinek és az EK-Szerződés alapján az intézmények által hozott rendelkezéseknek az alkalmazásáról (lásd, többek között, a C-408/97. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2000. szeptember 12-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6417. o.] 15. és 16. pontját, valamint a C-456/03. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2005. június 16-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-5335. o.] 26. pontját).

- 106 Az ezen ítélezési gyakorlat által felidézett célból ró a 2003/35 irányelv 6. cikke a tagállamokra – a többi irányelvhez hasonlóan – tájékoztatási kötelezettséget.
- 107 A tagállamok által a Bizottságnak ily módon nyújtandó tájékoztatásnak egyértelműnek és pontosnak kell lennie. E tájékoztatásnak ellentmondásoktól mentesen kell megjelölnie, hogy melyek azok a törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedések, amelyekkel a tagállam – véleménye szerint – az irányelvből eredő egyes kötelezettségeit teljesítette. Ilyen tájékoztatás hiányában a Bizottság nincs abban a helyzetben, hogy ellenőrizhesse, hogy a tagállam ténylegesen és teljes körűen végrehajtotta-e az irányelvet. A tagállam e kötelezettségszegése – akár a tájékoztatás teljes elmaradásával, akár nem kellően egyértelmű és pontos tájékoztatás nyújtásával valósul meg – önmagában igazolhatja az EK 226. cikk szerinti eljárás megindítását a kötelezettségszegés megállapítása iránt (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2005. június 16-án hozott ítélet 27. pontját).
- 108 Másfelől, még ha biztosítható is valamely irányelvnek a hatályos belső jogi szabályokkal történő átültetése, a tagállamok ebben az esetben sem mentesülnek azon kifejezett kötelezettség alól, hogy az említett szabályokról a Bizottságot tájékoztassák abból a célból, hogy ez utóbbi értékelni tudja az említett irányelvnek való megfelelésüket (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2005. június 16-án hozott ítélet 30. pontját).
- 109 Amennyiben a jelen ügyben a már hatályban lévő jogszabályokat olyannak tekintették, amelyek már önmagukban biztosították a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jogról szóló 2003/35 irányelv rendelkezéseinek átültetését, Írország köteles lett volna tájékoztatni a Bizottságot a kérdéses törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekről, és nem hivatkozhat érvényesen arra, hogy ezeket a belső jogszabályokat a 85/337 és a 96/61 irányelvnek a 2003/35 irányelvvel bevezetett módosításokat megelőző változatának átültetése keretében korábban már közölte a Bizottsággal.
- 110 Írország, mivel arra hivatkozott, hogy a nemzeti bíróságok, különösen a High Court ítélezési gyakorlata megállapította az átültetés [megtörténtét], arra is köteles lett volna, hogy az említett ítélezési gyakorlatot pontosan ismertesse a Bizottsággal, lehetővé téve számára annak vizsgálatát, hogy e tagállam – önmagában az annak

hatályba lépése előtt már meglévő nemzeti jogszabályok alkalmazásával – valóban átültette-e a 2003/35 irányelvet, és ezáltal a Szerződés által rá ruházott ellenőrzés elvégzésének biztosítását.

111 Következésképpen a második kifogás, a Bizottság tájékoztatására vonatkozó kötelezettség megsértésére vonatkozó részében, megalapozott.

112 A fenti megfontolások alapján meg kell állapítani, hogy Írország

- mivel nem fogadta el az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337/EGK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének, valamint 4. cikke (2)–(4) bekezdésének megfelelően valamennyi azt biztosító intézkedést, hogy a jóváhagyást megelőzően a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló, a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. mellékletének 10 e) osztályába tartozó útépitési projektek engedélyezési és hatásvizsgálati követelmények tárgyát képezzék az irányelv 5–10. cikkének megfelelően, és
- mivel nem fogadta el mindazokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a 2003/35 irányelv 3. cikke 3–7. pontjának, és 4. cikke 2–4. pontjának, valamint e rendelkezések közül egyeseket nem közölt a Bizottsággal,

nem teljesítette a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelvből, és a 2003/35 irányelv 6. cikkéből eredő kötelezettségeit.

113 A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

A költségekről

114 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának alapján részleges pernyertesség esetén, illetve kivételes okból a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.

115 A jelen eljárásban, bár a Bizottság kérte Írország kötelezését a költségek viselésére, figyelembe kell venni, hogy a kérelmező kifogásainak jelentős része tekintetében peresztes lett. Ezért úgy kell határozni, hogy mindegyik fél maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) Írország,

- mivel nem fogadta el az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének, valamint 4. cikke (2)–(4) bekezdésének megfelelően valamennyi azt biztosító intézkedést, hogy a jóváhagyást megelőzően a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló, a 97/11 irányelvvel módosított 85/337 irányelv II. mellékletének 10 e) osztályába

tartozó útépitési projektek engedélyezési és hatásvizsgálati követelmények tárgyát képezzék az irányelv 5–10. cikkének megfelelően, és

- mivel nem fogadta el mindazokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke 3–7. pontjának, és 4. cikke 2–4. pontjának, valamint e rendelkezések közül egyeseket nem közölt az Európai Közösségek Bizottságával,

nem teljesítette a 97/11 irányelvvvel módosított 85/337 irányelvből és a 2003/35 irányelv 6. cikkéből eredő kötelezettségeit.

- 2) A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.
- 3) Az Európai Közösségek Bizottsága és Írország maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások